

Nedant entre núvols

L'infant escriptor, arquitecte de les paraules.

"Si aleshores un nen se us acosta, si riu, si té els cabells d'or, si no respon quan li feu preguntes, ja endevinareu qui és. Sigueu amables! No em deixeu així de trist: escriviu-me de seguida dient que ha tornat..."

Antoine de Saint-Exupéry

Quan llegim, coneixem noves paraules i el seu significat, ens impregnem de l'estructura de la narració i aprenem a escriure. Llegir, tanmateix, ens obre les portes a nous móns.

Quan escrivim fem una recerca interior, cal anar a la part més profunda de nosaltres per descobrir els nostres sentiments, mancances i valors, però també fem una recerca envers l'altre, envers aquell o allò de què parlem. Escriure requereix temps i tranquil·litat. Escriure és com nedar entre núvols, com cuinar un plat molt especial.

A l'escola elaborem projectes d'escriptura a partir dels coneixements que ens ofereixen les diferents lectures que hem fet, tallers en els quals l'observació reiterada de com funcionen les obres que llegim ens porta a ser capaços de fer unes produccions dignes.

Segons les edats de l'alumnat podem establir diferents categories. Una de les accions més senzilles consisteix en prendre com a referència l'esquema narratiu dels contes encadenats i crear una situació similar modificant els personatges i els decorats. Contes com "la poma vermella" ens permeten un treball col·lectiu relativament assequible per als infants de sis o set anys.

També és pot modificar el punt de vista d'un conte conegut. Podem imaginar i explicar, per exemple, com veu el llop la història de "la Caputxeta" o "els tres porquets". A partir dels vuit anys l'alumnat és capaç, a més, de canviar el final de narracions breus, oferint altres significats.

Sense canviar el punt de vista, es pot adaptar una història transportant-la d'una època a una altra, d'un lloc a un altre. Si als personatges que viatgen en tren, els fem anar a cavall, estarem creant una nova aventura però sense canviar la intenció, l'objectiu.

Finalment, podem afegir una seqüència més al conte o, com en el cas de "el Petit Príncep" començar un nou relat allà on s'acaba... *Senyor Antoine de Saint-Exupéry, si goso escriure-li és perquè m'ha passat una cosa ben estranya...*

LA PRÀCTICA: La poma vermella

Sobre com construir una història conjugant impregnació i creativitat

Edat:	A partir de 5 anys	
Nombre d'alumnes:	Grup classe	
Objectius:	Elaborar un llibre col·lectiu a partir de la premissa "I si la història passés a...?"	
Recursos	Temps:	Cinc sessions
	Espai:	Biblioteca o aula
	Materials:	Llibre "la poma vermella" i altres narracions d'estructura encadenada

Una acció d'escriptura recomanada entre els cinc i els vuit anys és la creació d'un relat paral·lel a partir d'un llibre.

Primer, cal que el grup conegui narracions d'estructura acumulativa. Contes populars com "l'herba de poliol" o llibres d'autor com "De què fa gust la lluna?" són exemples vàlids i prou coneguts.

Proposem al grup l'elaboració d'un llibre paral·lel a partir de "la poma vermella"¹ però situant l'acció en un context totalment diferent.

Quan el conte s'hagi llegit, es fan les explicacions dels animals que hi apareixen en la narració: Com són? Què mengen? On viuen? Què fan a l'hivern?. També es comenten aspectes gràfics que són evidents en aquest àlbum il·lustrat. Observem com l'autor ha pintat la neu, com ha dibuixat els arbres.

Després, imaginarem una situació similar en la que el protagonista visqui en una illa tropical, a la selva, a la ciutat, al fons marí, etc. Partint d'un animal comú en aquest llocs com pot ser una tortuga, un tigre, un gos, una estrella de mar, etc. anirem inventant la història de manera col·lectiva, sota la moderació del mestre. Caldrà documentar-se primer sobre quins animals podem incloure en el conte i quina mena d'aliment és el més comú en el lloc on habiten.

Un cop es tingui l'esquema del conte, es reparteixen els alumnes en petits grups i a cada grup se li assigna una feina determinada. Els uns escriuran el text, els altres dibuixaran els decorats del conte (la illa, la palmera, la platja, etc.) i un tercer grup més nombrós s'encarregarà d'anar dibuixant les diferents escenes del conte.

Quan el llibre estigui maquetat i enquadernat es pot deixar a la biblioteca de l'escola. Convé fer una còpia per a cada alumne.

NOTA

1. ORAL, F. (2009): *La poma vermella*. Barcelona. Joventut.

Jaume Centelles